

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 13.01.2025

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Postoj APZD

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD neuplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní žiadne pripomienky.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Návrh zákona upravuje:

Povinnosti centier pre deti a rodiny

- overovať u profesionálnych náhradných rodičov **vhodnosť bytových a priestorových podmienok** na poskytovanie starostlivosti dieťaťa,
- vyžadovať **informácie o náboženskej príslušnosti, národnosti a materinskom jazyku** od záujemcov o prácu profesionálneho náhradného rodiča a osôb v spoločnej domácnosti.

Pracovnoprávne vzťahy

- rozšíriť dôvody pre **obligatórne okamžité skončenie pracovného pomeru** – pri nesplnení vhodnosti bytových a priestorových podmienok,
- centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) je povinné **povinné poslať do 5 pracovných dní** okamžité skončenie pracovného pomeru,
- uplatniť **nárok na odstupné**, pri skončení pracovného pomeru **výpoveďou zo strany centra, dohode a pri nesplnení predpokladu psychickej spôsobilosti** profesionálneho náhradného rodiča (aj jeho manžela/manželky),
- príbuzní v priamom rade a manžel/manželka profesionálneho náhradného rodiča **na delenom pracovnom mieste** môžu pracovať len v prípade, ak majú v pracovných zmluvách určené **rovnaké miesto výkonu práce** (aby sa deti nemuseli neustále premiestňovať medzi domácnosťami),

- **povinnosť** profesionálnych náhradných rodičov **absolvovať odbornú pomoc na základe psychologického posudku a akreditovaný kurz prvej pomoci, ktorý zabezpečí a uhradí centrum.**

Dieťa so zdravotným znevýhodnením

- zaviesť **osobitný druh prestávky v práci** profesionálneho náhradného rodiča **na obnovu kondície, s nárokom na mzdu,**
- zaviesť tzv. **hodinovú prestávku** v rozsahu 6 hodín v jednom týždni a tzv. **celodennú prestávku** v rozsahu jeden deň v mesiaci,
- zaviesť prestávky na obnovu kondície s **možnosťou**, aby sa o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím, počas čerpania prestávky jeho profesionálneho náhradného rodiča, **dočasne staral iný profesionálny náhradný rodič, ktorý dostane príplatok za zastupovanie.**

Mzda

- do **mzdových nárokov** profesionálneho náhradného rodiča sa **nezahŕňa práca za nadčas, sviatok, či príplatky za prácu v sobotu a nedeľu alebo nočnú prácu,**
- zákon ďalej spresňuje pravidlá pre pracovné zmluvy, aby bolo jasné, že **mzdové podmienky nie sú predmetom dohody**, ale sú stanovené zákonne. Výnimkou sú situácie, keď sa profesionálny náhradný rodič stará o **deti nad 16 rokov**, kde je možné dohodnúť výšku mzdy, ale **najmenej na úrovni 50% základnej mzdy,**
- na štatistické a evidenčné účely **doplniť trvanie pracovného dňa a pracovného týždňa** profesionálneho náhradného rodiča,
- profesionálny náhradný rodič **môže vykonávať prácu aj pri čerpaní materskej dovolenky,**
- oslobodiť **finančný príspevok** profesionálnym náhradným rodičom **na úpravu bytu alebo domu od dane z príjmu.**

Návrh účinnosti: 1. júla 2025, s výnimkou ustanovení uvedených v návrhu zákona, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2026.